



Fișă tematică

PROCEDURA PRELIMINARĂ DE URGENȚĂ ȘI PROCEDURA ACCELERATĂ

Pentru a permite o examinare mai rapidă a cauzelor care impun acest lucru, articolul 23a din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene¹ prevede:

„Regulamentul de procedură poate prevedea o procedură accelerată, iar pentru trimerile preliminare referitoare la spațiul de libertate, securitate și justiție, o procedură de urgență.

Aceste proceduri pot prevedea, pentru depunerea memoriilor sau a observațiilor scrise, un termen mai scurt decât cel prevăzut la articolul 23 și, prin derogare de la articolul 20 al patrulea paragraf, judecarea cauzei fără concluziile avocatului general.

În plus, procedura de urgență poate prevedea limitarea părților și a celorlalte persoane interesate menționate la articolul 23 autorizate să depună memoriile sau observații scrise, și, în cazuri de extremă urgență, omiterea fazei scrise a procedurii.”

În ceea ce privește procedura accelerată, aceasta există din anul 2000 și este reglementată în prezent, pe de o parte, de articolul 105 și următoarele din Regulamentul de procedură al Curții² în ceea ce privește trimerile preliminare și, pe de altă parte, de articolul 133 și următoarele din regulamentul de procedură menționat în ceea ce privește acțiunile directe³. Astfel, procedura

1 Versiune consolidată a Protocolului (nr. 3) privind Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, anexat la tratate, astfel cum a fost modificat.

2 Regulamentul de procedură al Curții de Justiție din 25 septembrie 2012 (JO 2012, L 265, p. 1), astfel cum a fost modificat la 18 iunie 2013 (JO 2013, L 173, p.65), la 19 iulie 2016 (JO 2016, L 217, p. 69) și la 9 aprilie 2019 (JO 2019, L 111, p. 73).

3 În această privință trebuie să se observe că articolul 151 din Regulamentul de procedură al Tribunalului din 4 martie 2015 (JO 2015, L 105, p. 1) prevede de asemenea posibilitatea de a judeca potrivit unei proceduri accelerate, „având în vedere urgența deosebită și împrejurările cauzei”.

accelerată poate fi aplicată indiferent de tipul de procedură dacă natura cauzei impune examinarea sa în termen scurt⁴.

Cererea prin care se solicită judecarea unei cauze potrivit procedurii accelerate este formulată de instanța de trimitere în ipoteza unei trimeri preliminare și de reclamant sau de pârât în ipoteza unei acțiuni directe. Decizia este luată de președintele Curții, după ascultarea judecătorului raportor, a avocatului general și, eventual, a celeilalte părți la procedură. Cu titlu excepțional, președintele Curții poate de asemenea să decidă aplicarea din oficiu a procedurii accelerate. Până în luna ianuarie 2019, președintele Curții se pronunța prin ordonanță ca răspuns la orice cerere de judecare a cauzei potrivit procedurii accelerate. Totuși, această practică a fost abandonată și, începând cu luna februarie 2019, motivele de acceptare sau de refuz sunt menționate pe scurt în decizia prin care se finalizează judecata.

În ceea ce privește procedura preliminară de urgență, aceasta este mai recentă întrucât a fost creată în anul 2008 ca răspuns la extinderea competențelor Uniunii și ale Curții în domeniul spațiului de libertate, securitate și justiție. Astfel, ținând seama de caracterul deosebit de sensibil al acestui domeniu, a părut necesar să se instituie o procedură derogatorie specifică de natură să permită la nevoie protecția intereselor existente. Astfel, spre deosebire de procedura accelerată, care poate fi pusă în aplicare în toate domeniile dreptului Uniunii și în orice tip de procedură, procedura preliminară de urgență, reglementată de articolul 107 și următoarele din Regulamentul de procedură al Curții, se aplică doar trimerilor preliminare prin care sunt adresate întrebări referitoare la domeniile vizate în titlul V din partea a treia din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (Tratatul FUE), care privește spațiul de libertate, de securitate și de justiție.

Decizia de a admite sau nu cererea instanței de trimitere prin care se urmărește judecarea cauzei potrivit procedurii preliminare de urgență este luată de o cameră desemnată în acest scop de Curte și nu este motivată. Cu toate acestea, în situația în care cererea de procedură preliminară de urgență este acceptată, Curtea, atunci când se pronunță pe fond, prezintă adeseori pe scurt argumentele instanței de trimitere care au justificat aplicarea acestei proceduri. Pe de altă parte, atunci când instanța de trimitere nu formulează o cerere de procedură preliminară de urgență, dar această procedură pare, la prima vedere, să se impună, președintele Curții poate sesiza camera competentă să examineze necesitatea de a judeca trimererea potrivit procedurii preliminare de urgență, care poate în acest caz să fie aplicată din oficiu.

În plus, trebuie să se arate că textele care reglementează procedura accelerată și procedura preliminară de urgență nu precizează în detaliu împrejurările în care se pot aplica procedurile respective. În această privință, numai articolul 267 al patrulea paragraf TFUE menționează în mod expres o situație care impune Curții să hotărască „în cel mai scurt termen”, și anume atunci când o întrebare preliminară este adresată într-o cauză cu privire la o persoană deținută. În lipsa unor informații suplimentare, această fișă are drept obiect prezentarea unor cauze reprezentative pentru calea procedurală care este urmată de Curte și care permit să se înțeleagă motivele care pot justifica aplicarea procedurii preliminare de urgență sau a procedurii accelerate.

4 În noul Regulament de procedură al Curții, expresia „în termen scurt” a înlocuit-o pe cea de „urgență extraordinară” la care se referea vechiul regulament de procedură.

I. Procedura preliminară de urgență

1. Domeniul de aplicare al procedurii preliminare de urgență

Ordonanța din 22 februarie 2008, Kozłowski (C-66/08, nepublicată, EU:C:2008:116)⁵

În această cauză, introdusă în luna februarie 2008, Oberlandesgericht Stuttgart (Tribunalul Regional Superior din Stuttgart, Germania) a solicitat Curții să judece trimiterea preliminară potrivit procedurii preliminare de urgență (PPU) pentru motivul că deținerea reclamantului din litigiul principal pe teritoriul german urma să se încheie în curând și, în plus, acesta ar putea obține liberarea sa anticipată.

Președintele Curții a arătat că articolele din Regulamentul de procedură care prevăd PPU, a căror aplicare anticipată a fost solicitată de instanța de trimitere, vor intra în vigoare abia la 1 martie 2008. Astfel, întrucât cauza a fost introdusă anterior acestei date, ea nu poate face obiectul unei PPU. Cu toate acestea, președintele Curții a decis că, având în vedere spiritul de cooperare între instanțele naționale și Curte, trebuia ca cererea de PPU să fie interpretată în sensul că urmărește o reducere substanțială a duratei examinării acestei cauze și să fie considerată o cerere de procedură preliminară accelerată (PPA)⁶ (punctele 6-8).

Ordonanța din 6 mai 2014, G. (C-181/14, EU:C:2014:740)

În această cauză, o procedură penală a fost inițiată în Germania împotriva unei persoane care a vândut amestecuri de plante conținând canabinoide de sinteză. La data faptelor (între anii 2010 și 2011), aceste substanțe nu intrau sub incidența dispozițiilor Legii privind stupefiantele din Germania⁷, astfel încât Landgericht Itzehoe (Tribunalul Regional din Itzehoe, Germania) aplicase legislația privind comercializarea medicamentelor⁸, care transpune Directiva 2001/83⁹. Astfel, acesta apreciasse că vânzarea produselor respective constituia infracțiunea de punere în circulație a unor medicamente periculoase și, în consecință, condamnase persoana în cauză la o pedeapsă cu închisoarea.

Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție, Germania), sesizată cu recurs, a considerat că soluționarea litigiului principal depindea de aspectul dacă produsele în litigiu puteau fi calificate efectiv drept „medicamente” în sensul Directivei 2001/83. Prin urmare, i-a solicitat Curții să se pronunțe în această privință. Pe de altă parte, această instanță a solicitat aplicarea PPU, indicând că, în cazul în care Curtea ar răspunde că aceste produse nu erau medicamente, răspunderea

⁵ Hotărârea din 17 iulie 2008, Kozłowski (C-66/08, EU:C:2008:437), a fost prezentată în Raportul anual 2008, p. 55.

⁶ A se vedea în continuare, în partea a II-a din prezenta fișă, intitulată „Procedura accelerată”, rubrica „1.1. Natura și caracterul sensibil al domeniului de interpretare care face obiectul trimiterii preliminare”.

⁷ Betäubungsmittelgesetz (Legea privind stupefiantele).

⁸ Gesetz zur Änderung arzneimittelrechtlicher und anderer Vorschriften (Legea privind comercializarea medicamentelor) din 17 iulie 2009 (BGBl. 2009 I, p. 1990).

⁹ Directiva 2001/83/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 noiembrie 2001 de instituire a unui cod comunitar cu privire la medicamentele de uz uman (JO 2001, L 311, p. 67, Ediție specială, 13/vol. 33, p. 3).

penală a persoanei în cauză nu ar fi putut fi angajată în speță, astfel încât aceasta ar fi fost lipsită de libertate în mod nejustificat.

Curtea a hotărât că nu era necesar să aplice PPU pentru motivul că Directiva 2001/83 a fost adoptată în temeiul articolului 95 CE, devenit articolul 114 TFUE, care face parte din titlul VII din partea a treia din Tratatul FUE. Or, PPU este aplicabilă numai trimiterilor preliminare prin care se adresează una sau mai multe întrebări referitoare la domeniile vizate de titlul V din partea a treia din Tratatul FUE (punctul 8). Cu toate acestea, președintele Curții a hotărât din oficiu judecarea a acestei cauze potrivit PPA¹⁰.

2. Motivele care justifică aplicarea procedurii preliminare de urgență

2.1. Riscul de deteriorare a relației părinte-copil

Hotărârea din 22 decembrie 2010, Aguirre Zarraga (C-491/10 PPU, EU:C:2010:828)

În speță, un resortisant spaniol și o resortisantă germană, părinții unei fetețe, au inițiat o procedură de divorț în Spania, locul reședinței obișnuite a familiei. În acest cadru, fetița fusese încredințată exclusiv tatălui, cu titlu provizoriu, acesta părând să fie cel mai în măsură să asigure menținerea mediului familial al copilului, mama anunțând în mod repetat că dorește să se instaleze în Germania împreună cu noul său partener. Cu toate acestea, după ce a petrecut vara la noul domiciliu al mamei sale, în Germania, copilul nu s-a mai întors în Spania. Părinții au inițiat în acest caz mai multe proceduri, în Spania și în Germania, prin care urmăreau înapoierea copilului în Spania, recunoașterea și executarea hotărârilor spaniole în Germania și, respectiv, încredințarea definitivă.

În acest context, Oberlandesgericht Celle (Tribunalul Regional Superior din Celle, Germania) a adresat Curții mai multe întrebări privind interpretarea articolului 42, intitulat „Înapoierea copilului”, din Regulamentul nr. 2201/2003¹¹.

Curtea a hotărât din oficiu judecarea a acestei trimiteri preliminare potrivit PPU. În această privință, Curtea a amintit că recunoaște urgența de a se pronunța în situațiile de deplasare a copilului, în special atunci când separarea unui copil de părintele căruia îi fusese încredințat anterior, chiar și numai cu titlu provizoriu, ar risca să deterioreze relațiile dintre ei sau să dăuneze acestor relații, precum și să provoace o daună psihică (punctul 39). Aplicând această jurisprudență în speță, Curtea a arătat că copilul în cauză era separat de tatăl său de mai mult de doi ani și că, din cauza distanței și a relațiilor tensionate dintre părinți, exista un risc serios și concret ca pe durata procedurii în fața instanței de trimitere să nu existe niciun contact cu tatăl. Potrivit Curții, în aceste împrejurări, recurgerea la procedura ordinară ar fi susceptibilă să dăuneze în mod serios, chiar ireparabil, relațiilor dintre tată și fiica sa, precum și să compromită

¹⁰ A se vedea în continuare, în partea a II-a din prezenta fișă, intitulată „Procedura accelerată”, rubrica „1.3. Gravitatea deosebită a insecurității juridice care face obiectul trimiterii preliminare”.

¹¹ Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului din 27 noiembrie 2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești, de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1347/2000 (JO 2003, L 338, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 183).

și mai mult integrarea acestuia în mediul său familial și social în cazul unei eventuale înapoieri în Spania (punctul 40).

Hotărârea din 22 decembrie 2010, Mercredi (C-497/10 PPU, EU:C:2010:829)

Litigiul principal opunea un resortisant britanic și o resortisantă franceză cu privire la încredințarea fiicei lor. În speță, când copilul avea două luni, mama și copilul părăsiseră Regatul Unit, locul reședinței obișnuite a copilului, în favoarea insulei Réunion (Franța), fără ca tatăl să fi fost informat în prealabil cu privire la aceasta. Totuși, deplasarea respectivă era licită, întrucât la momentul respectiv mama era singura persoană care dispunea de drepturi privind încredințarea. Ulterior, părinții au inițiat proceduri, în Regatul Unit și în Franța, în special în vederea atribuirii răspunderii părintești și a stabilirii reședinței obișnuite a copilului. În această privință, deși o instanță franceză se pronunțase cu privire la aceste aspecte în favoarea mamei, Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) [Curtea de Apel (Anglia și Țara Galilor) (Secția civilă), Regatul Unit] a apreciat la rândul său că era necesar să identifice instanța competentă în temeiul dreptului Uniunii, ceea ce implica o clarificare de către Curte a criteriilor prevăzute la articolele 8 și 10 din Regulamentul nr. 2201/2003, care permit să se determine reședința obișnuită a copilului.

Prin urmare, această instanță a adresat Curții o cerere de decizie preliminară și a solicitat de asemenea aplicarea PPU. În susținerea acesteia, ea a indicat că, atât timp cât nu era identificată instanța competentă, cererile formulate de tată în vederea obținerii unei ordonanțe care să îi permită să aibă relații cu copilul său nu puteau fi analizate. Curtea a hotărât aplicarea PPU, subliniind că această cauză privește un copil în vârstă de 1 an și 4 luni care este separat de tatăl său de mai mult de un an. În opinia Curții, dat fiind că respectivul copil este la o vârstă sensibilă în dezvoltarea sa, prelungirea acestei situații, caracterizată în plus prin distanța considerabilă ce desparte reședința tatălui de cea a copilului, ar putea dăuna serios relației viitoare a acestora (punctul 39).

Hotărârea din 26 aprilie 2012, Health Service Executive (C-92/12 PPU, EU:C:2012:255)¹²

În această cauză, High Court (Înalta Curte, Irlanda), sesizată de autoritatea oficială responsabilă de copiii luați în îngrijire de stat în Irlanda, a dispus plasarea unui copil, cetățean irlandez, într-un centru de plasament cu regim închis care oferă îngrijire din Regatul Unit, țara de reședință a mamei acestuia. Astfel, profesioniștii din domeniul sănătății au apreciat că nu exista în Irlanda nicio instituție care să poată răspunde nevoilor specifice ale acestui copil în materie de protecție.

Chemată să se pronunțe cu privire la menținerea plasamentului copilului în respectivul centru de plasament, High Court (Înalta Curte) a întrebat Curtea dacă decizia adoptată de ea intră în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 2201/2003 și dacă această decizie trebuie, înainte de executarea în statul membru solicitat, să fie recunoscută și să îi fie încuviințată executarea în acest stat membru.

¹² Această hotărâre a fost prezentată în Raportul anual 2012, p. 26 și 27.

De asemenea, instanța respectivă a solicitat aplicarea PPU, cerere pe care Curtea a admis-o. În această privință, instanța de trimitere a arătat, pe de o parte, că copilul era deținut împotriva voinței sale, pentru protecție, într-un centru de plasament cu regim închis care oferă îngrijire. Pe de altă parte, aceasta a subliniat că propria competență depindea de aplicabilitatea Regulamentului nr. 2201/2003 în privința procedurii principale și, prin urmare, de răspunsul la întrebările preliminare adresate. În plus, în urma unei solicitări de lămuriri formulate de Curte¹³, instanța de trimitere a indicat că situația copilului impunea de asemenea măsuri urgente. Astfel, acesta se apropie de vârsta majoratului și, la acea dată, el nu va mai ține de competența instanței respective. Mai mult, starea sa impunea să fie plasat într-un centru de plasament cu regim închis pentru o scurtă perioadă, iar un program de libertate limitată și treptată trebuia să fie instituit pentru a fi plasat în cadrul familiei sale, în Anglia (punctul 49).

Ordonanța din 10 aprilie 2018, CV (C-85/18 PPU, EU:C:2018:220)

Litigiul principal opunea doi resortisanți români stabiliți în Portugalia cu privire la stabilirea locului de reședință al copilului lor și a unei pensii de întreținere. După separarea cuplului și plecarea mamei de la domiciliul comun, copilul a rămas să locuiască cu tatăl său. În urma introducerii de către mamă a unei cereri prin care a solicitat să i se încredințeze copilul, tatăl a plecat însă în România, ducând acolo și copilul. Instanțele române, sesizate de mamă, căreia între timp i se încredințase provizoriu copilul, au dispus în acest caz înapoierea copilului în Portugalia ca urmare a caracterului ilicit al deplasării acestuia. Cu toate acestea, tatăl a introdus de asemenea, la Judecătoria Oradea (România), o cerere prin care solicita ca reședința copilului să fie stabilită la domiciliul său, în România, iar mama să fie obligată la plata unei pensii de întreținere.

Această din urmă instanță a arătat că trebuia să se pronunțe mai întâi asupra excepției de necompetență invocate de mamă în această procedură și că în acest context era necesar să se obțină din partea Curții precizări cu privire la noțiunea de „reședința obișnuită”, care figurează la articolul 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2201/2003.

Curtea a hotărât din oficiu judecarea acestei trimiteri preliminare potrivit PPU. În această privință, Curtea a amintit că recunoaște urgența de a se pronunța în situațiile de deplasare a copilului, în special atunci când separarea unui copil și a unui părinte riscă să deterioreze relațiile dintre ei, prezente sau viitoare, și să provoace o daună ireparabilă (punctul 30). Aplicând această jurisprudență în speță, Curtea a arătat că copilul, în vârstă de șapte ani, locuiește de aproape doi ani cu tatăl său în România și este separat de mama sa, care locuiește în Portugalia, cu care nu menține decât un contact telefonic lunar. În opinia Curții, în aceste împrejurări și având în vedere faptul că vârsta copilului este o vârstă sensibilă pentru dezvoltarea sa, prelungirea situației ar putea să dăuneze serios, chiar iremediabil, relației pe care o are cu mama sa. Pe de altă parte, întrucât integrarea socială și familială a copilului în cauză este deja destul de avansată în statul membru al reședinței sale actuale, prelungirea acestei situații ar fi susceptibilă să compromită și mai mult integrarea sa în cazul unei eventuale înapoieri în Portugalia (punctele 31 și 32).

¹³ Cerere formulată în temeiul articolului 104 alineatul (5) din Regulamentul de procedură al Curții (devenit, după 25 septembrie 2012, articolul 101 alineatul (1) din acest regulament).

2.2. Privarea de libertate

Hotărârea din 30 noiembrie 2009 (Marea Cameră), Kadzoev (C-357/09 PPU, EU:C:2009:741)

O persoană care nu deținea documente de identitate și care s-a prezentat ca fiind născută în Cecenia a fost arestată de autoritățile bulgare și luată în custodie publică, în centrul special de plasament temporar al străinilor, în așteptarea punerii în aplicare a măsurii de returnare luate împotriva sa. Totuși, în vederea executării acestei măsuri, trebuiau obținute documente care să îi permită să călătorească în străinătate. Or, trei ani mai târziu, aceste documente nu fuseseră încă obținute. Pe de altă parte, persoana interesată introdusese cereri de azil, precum și cereri de înlocuire cu o măsură mai puțin coercitivă a măsurii de luare în custodie publică, toate aceste cereri fiind respinse.

În acest context, directorul administrației responsabile de centrul de plasament respectiv a sesizat Administrativen sad Sofia-grad (Tribunalul Administrativ din Sofia, Bulgaria), pentru a se pronunța din oficiu cu privire la ce trebuie să se întâmple cu această măsură de luare în custodie publică. Instanța respectivă a arătat, pe de o parte, că, înainte de modificarea Legii bulgare privind străinii¹⁴, în vederea transpunerii Directivei 2008/115¹⁵, durata de plasare în centrul de plasament temporar nu era limitată, nefiind stabilit niciun termen. Pe de altă parte, a constatat că nicio normă tranzitorie nu era prevăzută pentru situațiile în care fuseseră luate decizii de luare în custodie publică înainte de respectiva modificare. În consecință, a hotărât să solicite Curții să se pronunțe cu privire la interpretarea articolului 15 alineatele (4)-(6) din Directiva 2008/115.

De asemenea, instanța de trimitere a solicitat aplicarea PPU, indicând că în această cauză se pune problema dacă persoana respectivă trebuia menținută în custodie publică sau trebuia eliberată. În această privință, deși s-a admis că nu există, în ceea ce o privește, nicio „posibilitate rezonabilă a îndepărtării”, în sensul articolului 15 alineatul (4) din Directiva 2008/115, ar putea să fie necesar să se dispună, în conformitate cu această dispoziție, eliberarea sa imediată (punctele 29 și 32). Având în vedere considerațiile care precedă, Curtea a hotărât să admită cererea de PPU.

Hotărârea din 17 martie 2016, Mirza (C-695/15 PPU, EU:C:2016:188)¹⁶

Un resortisant pakistanez, provenit din Serbia, a intrat pe teritoriul maghiar și a introdus în acest stat membru o primă cerere de protecție internațională. Totuși, întrucât acest resortisant a părăsit locul de ședere care îi fusese atribuit de autoritățile maghiare, examinarea cererii sale a fost finalizată pentru motivul că a retras-o în mod implicit. Ulterior, acesta a fost reținut în Republica Cehă și, la cererea autorităților cehe, a fost reprimis de Ungaria, conform procedurii

14 Zakon za chuzhdentsite v Republika Bgaria (Legea privind străinii în Republica Bulgaria) (DV nr. 153 din 1998), astfel cum a fost modificată la 15 mai 2009 (DV nr. 36 din 2009).

15 Directiva 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele și procedurile comune aplicabile în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală (JO 2008, L 348, p. 98).

16 Această hotărâre a fost prezentată în Raportul anual 2016, p. 37.

prevăzute de Regulamentul nr. 604/2013¹⁷ (denumit în continuare „Regulamentul Dublin III”). Persoana în cauză a prezentat în acest caz o a doua cerere de protecție internațională în Ungaria și a fost luată în custodie publică în cadrul procedurii de examinare a acesteia. Cererea respectivă a fost respinsă ca inadmisibilă pentru motivul că Serbia trebuia calificată în speță drept țară terță sigură. În aceste condiții, împotriva resortisantului respectiv fuseseră dispuse măsuri de returnare și de îndeplinire.

În acest context, Debreceni közigazgatási és munkaügyi bíróság (Tribunalul Administrativ și pentru Litigii de Muncă din Debrețin, Ungaria), sesizat cu o acțiune împotriva deciziei de respingere a celei de a doua cereri de protecție internațională, a hotărât să adreseze Curții întrebări cu privire la condițiile în care un stat membru poate avea în vedere să trimită un solicitant către o țară terță sigură, în conformitate cu articolul 3 alineatul (3) din Regulamentul Dublin III, fără a efectua o analiză pe fond a cererii sale.

De asemenea, această instanță a solicitat aplicarea PPU, subliniind că persoana în cauză făcea obiectul, până la data de 1 ianuarie 2016, al unei măsuri de detenție. În plus, ca răspuns la o cerere a Curții, instanța de trimitere a arătat că această măsură fusese prelungită până la data deciziei definitive privind cererea de protecție internațională a persoanei în cauză sau, în lipsa unei asemenea decizii la 1 martie 2016, până la această dată. Însă, tot potrivit instanței de trimitere, după 1 martie 2016, măsura detenției putea fi prelungită încă o dată pentru o durată de 60 de zile, în limita unei durate totale de detenție de șase luni.

Curtea a amintit jurisprudența sa potrivit căreia trebuie să se ia în considerare împrejurarea că persoana vizată este lipsită de libertate și că menținerea sa în detenție depinde de soluționarea litigiului principal. Pe de altă parte, aceasta a subliniat că situația respectivei persoane trebuie să fie apreciată astfel cum se prezintă la data examinării cererii prin care se urmărește obținerea judecării trimiterii preliminare potrivit PPU (punctul 34). Aplicând această jurisprudență în speță, Curtea a arătat că în cauză criteriile erau îndeplinite. Astfel, menținerea în detenție a persoanei respective depinde de soluționarea cauzei principale, care privește legalitatea respingerii cererii sale de protecție internațională (punctul 35). În consecință, Curtea a admis cererea de PPU.

Hotărârea din 1 iunie 2016, Bob-Dogi (C-241/15, EU:C:2016:385)¹⁸

O instanță maghiară a emis un mandat european de arestare împotriva unui resortisant român în scopul urmăririi penale. Persoana în cauză fusese prinsă în România și prezentată Curții de Apel Cluj (România), competentă să se pronunțe asupra eventualei arestări preventive și asupra predării sale autorităților judiciare maghiare. În acest cadru, instanța respectivă a dispus eliberarea imediată a persoanei în cauză, însoțită însă de măsura controlului judiciar.

¹⁷ Regulamentul (UE) nr. 604/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 de stabilire a criteriilor și mecanismelor de determinare a statului membru responsabil de examinarea unei cereri de protecție internațională prezentate într-unul dintre statele membre de către un resortisant al unei țări terțe sau de către un apatrid (JO 2013, L 180, p. 31).

¹⁸ Această hotărâre a fost prezentată în Raportul anual 2016, p. 45 și 46.

Această instanță, ridicând problema interpretării articolului 8 alineatul (1) litera (c) din Decizia-cadru 2002/584¹⁹, mai precis a consecințelor lipsei unui mandat de arestare național prealabil și distinct de mandatul european de arestare, a hotărât să adreseze Curții o cerere de decizie preliminară.

Aceasta a solicitat de asemenea aplicarea PPU, subliniind că, deși persoana în cauză nu era încarcerată la acel moment, ea făcea obiectul unei măsuri de control judiciar care restrângea libertatea sa individuală. Curtea a decis că în astfel de împrejurări nu era necesar să se dea curs acestei cereri. Totuși, președintele Curții a decis soluționarea cauzei cu prioritate, în aplicarea articolului 53 alineatul (3) din Regulamentul de procedură (punctele 27-29).

Hotărârea din 25 iulie 2018 (Marea Cameră), Minister for Justice and Equality (Deficiențe ale sistemului judiciar) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586)²⁰

În urma emiterii mai multor mandate europene de arestare de către instanțele poloneze, persoana vizată de aceste mandate a fost reținută în Irlanda și plasată în detenție, în așteptarea unei decizii privind predarea sa către autoritățile judiciare respective. În acest sens, ea a fost prezentată în fața High Court (Înalta Curte, Irlanda), informând-o că se opunea predării sale pentru motivul că respectiva predare ar expune-o unui risc real de denegare de dreptate, având în vedere reformele legislative recente ale sistemului judiciar polonez.

În acest context, High Court (Înalta Curte) a ridicat problema consecințelor acestor reforme legislative, care au determinat Comisia să adopte, la 20 decembrie 2017, o propunere motivată prin care a invitat Consiliul să constate, în temeiul articolului 7 alineatul (1) TUE, existența unui risc clar de încălcare gravă a statului de drept de către Republica Polonă²¹. Ea a adresat în acest caz Curții mai multe întrebări cu privire la atitudinea care trebuia adoptată de o autoritate de executare, în temeiul articolului 1 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584, în cazul unui risc real de încălcare a dreptului de acces la o instanță judecătorească independentă ca urmare a unor deficiențe sistemice sau generalizate în ceea ce privește independența puterii judecătorești din statul membru emitent.

Această instanță a solicitat și ca trimiterea preliminară să fie judecată potrivit PPU, cerere care a fost admisă de Curte. În ceea ce privește criteriul referitor la urgență, Curtea a amintit jurisprudența sa constantă în materie înainte de a o aplica în speță. În această privință, Curtea a subliniat că persoana în cauză se afla în detenție și că această menținere în detenție depindea de soluționarea cauzei principale, măsura de privare de libertate fiind dispusă în cadrul executării mandatelor europene de arestare (punctele 29 și 30).

19 Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre – Declarații ale anumitor state membre cu privire la adoptarea deciziei-cadru (JO 2002, L 190, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 3), astfel cum a fost modificată prin Decizia-cadru 2009/299/JAI a Consiliului din 26 februarie 2009 (JO 2009, L 81, p. 24).

20 Această hotărâre a fost prezentată în Raportul anual 2018, p. 69 și 70.

21 Propunere motivată a Comisiei din 20 decembrie 2017, prezentată în conformitate cu articolul 7 alineatul (1) din Tratatul privind Uniunea Europeană, privind statul de drept în Polonia [COM(2017) 835 final].

Hotărârea din 12 februarie 2019, TC (C-492/18 PPU, EU:C:2019:108)

Pe baza unui mandat european de arestare emis de autoritățile competente din Regatul Unit, un resortisant britanic a fost arestat în Țările de Jos și plasat în detenție. De la acea dată, termenul de 60 de zile, prevăzut la articolul 17 alineatul (3) din Decizia-cadru 2002/584, în care trebuie luată decizia privind executarea mandatului european de arestare începuse să curgă. Cu puțin timp înainte de expirarea acestui termen, rechtbank Amsterdam (Tribunalul din Amsterdam, Țările de Jos) a dispus prelungirea acestuia cu treizeci de zile, în conformitate cu articolul 17 alineatul (4) din decizia-cadru menționată, precum și menținerea în detenție a persoanei în cauză. Totuși, ulterior, această instanță a suspendat judecarea cauzei, pe durată nedeterminată, în așteptarea răspunsului Curții la cererea de decizie preliminară introdusă în cauza RO (C-327/18 PPU)²². În paralel, dat fiind faptul că se scurseseră 90 de zile de la arestarea sa, resortisantul britanic a solicitat suspendarea detenției sale.

În acest context, rechtbank Amsterdam (Tribunalul din Amsterdam) a ridicat problema menținerii în detenție a persoanei în cauză, în raport cu Decizia-cadru 2002/584 și cu articolul 6 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”), care prevede dreptul la libertate și la siguranță. Astfel, în temeiul reglementării naționale în cauză²³, o asemenea persoană trebuie pusă în libertate atunci când au trecut 90 de zile de la arestarea sa. Totuși, această reglementare a fost interpretată în sensul că permite o menținere în detenție atunci când autoritatea judiciară de executare decide fie să sesizeze Curtea cu o cerere de decizie preliminară, fie să aștepte răspunsul la o asemenea cerere formulată de o altă autoritate judiciară de executare. Astfel, în aceste două ipoteze, termenul de 90 de zile trebuie considerat suspendat.

Rechtbank Amsterdam (Tribunalul din Amsterdam) a solicitat judecarea trimiterii preliminare potrivit PPU, subliniind că persoana în cauză se afla în arest în Țările de Jos numai pe baza mandatului european de arestare și că nu se putea pronunța cu privire la cererea de suspendare a acestei măsuri înainte ca Curtea să se pronunțe cu privire la trimiterea respectivă. Curtea a amintit jurisprudența sa constantă potrivit căreia este necesar să se ia în considerare împrejurarea că persoana în cauză este privată de libertate și că menținerea sa în detenție depinde de soluționarea litigiului principal, fiind necesar ca situația acesteia să fie apreciată astfel cum se prezintă la data examinării cererii privind judecarea trimiterii preliminare potrivit PPU. În speță, Curtea a apreciat că criteriile erau îndeplinite și, prin urmare, a decis să aplice PPU (punctele 30 și 31).

Cu toate acestea, ulterior, rechtbank Amsterdam (Tribunalul din Amsterdam) a informat Curtea că dispusese suspendarea condiționată a măsurii de arestare în cauză până la pronunțarea deciziei privind predarea persoanei în cauză în Regatul Unit. Astfel, potrivit calculelor sale, termenul de 90 de zile expirase, ținând seama de perioada de suspendare a termenului respectiv. În aceste condiții, Curtea a considerat că urgența era înlăturată și că, prin urmare, nu mai era necesară judecarea cauzei potrivit PPU.

²² Această cauză a condus la pronunțarea Hotărârii din 19 septembrie 2018, RO (C-327/18 PPU, EU:C:2018:733).

²³ Overleveringswet (Legea privind predarea) (Stb. 2004, nr. 195).

2.3. Riscul de atingere adusă drepturilor fundamentale

Hotărârea din 16 februarie 2017, C. K. și alții (C-578/16 PPU, EU:C:2017:127)

În speță, o resortisantă siriană și un resortisant egiptean au intrat pe teritoriul Uniunii Europene pe baza unei vize eliberate în mod valabil de Republica Croația, înainte de a depune cereri de azil în Republica Slovenia. Autoritățile slovene au adresat în acest caz autorităților croate o cerere de preluare a acestora, Republica Croația fiind statul membru responsabil de examinarea cererilor lor de azil, în conformitate cu Regulamentul Dublin III. Republica Croația a admis această cerere. Totuși, întrucât resortisanta siriană era însărcinată, transferul în Croația a trebuit să fie amânat până la nașterea copilului. Ulterior, persoanele în cauză s-au opus acestui transfer, invocând, pe de o parte, faptul că ar avea consecințe negative asupra stării de sănătate a resortisantei siriene, care pot afecta și bunăstarea copilului său nou-născut, și, pe de altă parte, faptul că ar fi fost victimele unor remarci și ale unor violențe cu caracter rasial în Croația. Decizia de transfer a fost mai întâi anulată în primă instanță, înainte de a fi confirmată din nou, în apel, de către Vrhovno sodišče (Curtea Supremă, Slovenia). Totuși, Ustavno sodišče (Curtea Constituțională, Slovenia), sesizată de persoanele în cauză, a anulat hotărârea acestei instanțe și i-a trimis cauza spre rejudecare.

În acest context, Vrhovno sodišče (Curtea Supremă) a solicitat Curții să formuleze precizări cu privire la clauza discreționară, prevăzută la articolul 17 din Regulamentul Dublin III, care permite în mod derogatoriu fiecărui stat membru să examineze o cerere de protecție internațională care îi este prezentată, chiar dacă această examinare nu este responsabilitatea sa în temeiul criteriilor stabilite în regulamentul menționat.

De asemenea, instanța de trimitere a solicitat aplicarea PPU, indicând că, ținând seama de starea de sănătate a resortisantei siriene, problema statutului său trebuia să fie rezolvată în cel mai scurt termen. În această privință, Curtea a apreciat că nu era exclus ca reclamantii să fie transferați în Croația înainte de încheierea unei proceduri preliminare ordinare. Astfel, în urma unei cereri de lămuriri adresate instanței de trimitere²⁴, aceasta din urmă a indicat că, deși instanța de prim grad dispusese suspendarea executării deciziei de transfer cu privire la persoanele în cauză, nicio măsură jurisdicțională nu suspenda executarea acestei decizii în etapa actuală a procedurii naționale (punctele 49 și 50). Prin urmare, Curtea a admis cererea de PPU.

Hotărârea din 7 martie 2017 (Marea Cameră), X și X (C-638/16 PPU, EU:C:2017:173)²⁵

Un cuplu de resortisanți sirieni și cei trei copii ai lor, care trăiesc în Siria, introduseseră la ambasada Belgiei în Liban cereri de vize umanitare, întemeiate pe articolul 25 alineatul (1) litera

²⁴ Cerere formulată în temeiul articolului 101 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții.

²⁵ Această hotărâre a fost prezentată în Raportul anual 2017, p. 42.

(a) din Regulamentul nr. 810/2009²⁶ (denumit în continuare „Codul de vize”), după care au revenit în Siria. Aceste cereri aveau ca obiectiv obținerea unor vize cu valabilitate teritorială limitată, pentru a permite familiei să părăsească Siria și să introducă ulterior o cerere de azil în Belgia. Reclamanții subliniau că unul dintre ei fusese răpit de un grup terorist și torturat, înainte de a fi eliberat în schimbul unei recompense. În general, aceștia insistau asupra degradării situației de securitate în Siria, precum și asupra faptului că riscau să fie persecutați din cauza apartenenței lor la comunitatea creștin-ortodoxă. Cererile lor fuseseră respinse, printre altele pentru motivul că aveau intenția să rămână mai mult de 90 de zile în Belgia și că misiunile diplomatice belgiene nu se numără printre autoritățile la care un străin poate depune o cerere de azil.

Conseil du contentieux des étrangers (Consiliul Contenciosului privind Străinii, Belgia), sesizat cu o acțiune împotriva acestei respingeri, a ridicat în acest caz problema amplitudinii marjei de apreciere lăsate statelor membre în acest context, în special ținând seama de obligațiile care decurg din cartă, în special din articolul 4 („Interzicerea torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante”) și din articolul 18 („Dreptul de azil”). Astfel, acesta a adresat Curții mai multe întrebări preliminare.

Conseil du contentieux des étrangers (Consiliul Contenciosului privind Străinii) a solicitat de asemenea judecarea cauzei potrivit PPU. În acest scop, el a invocat situația dramatică a conflictului armat din Siria, vârsta mică a copiilor reclamanților, profilul deosebit de vulnerabil al acestora din urmă, legat de apartenența lor la comunitatea creștin-ortodoxă, și faptul că a fost sesizat în cadrul unei proceduri de suspendare de extremă urgență. În această privință, instanța de trimitere a precizat că această trimitere preliminară avusese ca efect suspendarea procedurii principale (punctele 30 și 31).

Curtea a admis cererea de PPU. Pentru aceasta, Curtea a subliniat că nu se contesta că, cel puțin la data examinării cererii de PPU, reclamanții se confruntau cu riscul real de a fi supuși unor tratamente inumane sau degradante. Or, potrivit Curții, această împrejurare trebuie considerată un element de urgență care justifică aplicarea PPU (punctul 33).

Ordonanța din 27 septembrie 2018, FR (C-422/18 PPU, nepublicată, EU:C:2018:784)

Un resortisant nigerian a introdus o cerere de azil în Italia. În susținerea acesteia, el invoca faptul că a fost constrâns să își părăsească țara de origine pentru motivul că autoritățile naționale descoperiseră că avea o relație homosexuală și că, din această cauză, risca să fie arestat și plasat în detenție. În urma respingerii cererii sale de azil de către autoritatea competentă și a confirmării acestei respingeri de către Tribunale di Milano (Tribunalul din Milano, Italia), resortisantul nigerian a formulat, pe de o parte, recurs și, pe de altă parte, a adresat o cerere de măsuri provizorii în fața Tribunale di Milano (Tribunalul din Milano), prin care urmărea

²⁶ Regulamentul (CE) nr. 810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind instituirea unui Cod comunitar de vize (Codul de vize) (JO 2009, L 243, p. 1, rectificare în JO 2013, L 154, p. 10), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 610/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 (JO 2013, L 182, p. 1).

suspendarea executării deciziei acestuia. Or, în temeiul reglementării naționale²⁷, această instanță trebuie să se pronunțe asupra unei asemenea cereri de suspendare apreciind caracterul fondat sau nefondat al motivelor invocate în recursul împotriva deciziei sale, iar nu existența unui risc de prejudiciu grav și ireparabil cauzat acestui solicitant ca urmare a executării respectivei hotărâri.

Tribunale di Milano (Tribunalul din Milano) a solicitat Curții să se pronunțe cu privire la compatibilitatea acestei reglementări naționale cu dispozițiile Directivei 2013/32²⁸ coroborată cu articolul 47 din cartă, care garantează dreptul la o cale de atac efectivă.

Instanța respectivă a solicitat de asemenea aplicarea PPU. În această privință, ea a indicat că reclamantul era obligat să părăsească imediat teritoriul italian și putea fi îndepărtat în orice moment către Nigeria, în care ar fi expus unui risc serios de a fi supus pedepsei cu moartea, torturii sau altor pedepse sau tratamente inumane sau degradante. În plus, instanța de trimitere a subliniat că răspunsul Curții la întrebarea adresată poate avea o influență determinantă asupra aspectului dacă reclamantul poate rămâne pe teritoriul italian în așteptarea soluționării recursului (punctele 24 și 25). În acest context, Curtea a observat că nu poate fi exclusă posibilitatea ca reclamantul să fie îndepărtat în Nigeria înainte de finalizarea unei proceduri preliminare ordinare și, prin urmare, a decis să admită cererea de PPU (punctul 27).

Hotărârea din 17 octombrie 2018, UD (C-393/18 PPU, EU:C:2018:835)

În urma căsătoriei sale cu un resortisant britanic, o resortisantă din Bangladesh a beneficiat de o viză care i-a permis să se stabilească în Regatul Unit. Ulterior, cuplul s-a deplasat în Bangladesh în timpul sarcinii resortisantei din Bangladesh. Fiica lor s-a născut acolo și nu a locuit niciodată în Regatul Unit, tatăl întorcându-se singur în statul respectiv. Potrivit afirmațiilor mamei, care sunt contestate de tată, acesta din urmă ar fi păcălit-o pentru ca ea să nască într-o țară terță și ar constrânge-o să continue să locuiască în această țară cu copilul, fără gaze, fără electricitate, fără apă potabilă și fără niciun fel de venit, în cadrul unei comunități care o stigmatizează. Astfel, mama a formulat o acțiune în fața High Court of Justice (England & Wales), Family Division [Înalta Curte de Justiție (Anglia și Țara Galilor), Secția pentru litigiile de familie, Regatul Unit], solicitând plasarea copilului sub tutela acestei instanțe și dispunerea înapoierii lor în Regatul Unit.

Într-o primă etapă, această instanță a apreciat ca fiind necesar să soluționeze chestiunea competenței sale de a pronunța o decizie cu privire la copil, ceea ce presupune să se determine dacă se poate considera că copilul are reședința obișnuită, în sensul articolului 8 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2201/2003, în Regatul Unit, chiar dacă nu s-a deplasat niciodată în acest stat membru. În plus, instanța respectivă ridică problema dacă împrejurările cauzei, în special

27 Decreto legislativo n. 25 – Attuazione della direttiva 2005/85/CE recante norme minime per le procedure applicate negli Stati membri ai fini del riconoscimento e della revoca dello status di rifugiato (Decretul legislativ nr. 25 privind punerea în aplicare a Directivei 2005/85/CE privind standardele minime cu privire la procedurile din statele membre de acordare și retragere a statutului de refugiat) din 25 ianuarie 2008 (GURI nr. 40 din 16 februarie 2008), astfel cum a fost modificat prin decreto-legge n. 13 – Disposizioni urgenti per l'accelerazione dei procedimenti in materia di protezione internazionale, nonche' per il contrasto dell'immigrazione illegale (Decretul-lege nr. 13 privind dispozițiile urgente privind accelerarea procedurilor în materie de protecție internațională, precum și combaterea imigrației ilegale) din 17 februarie 2017 (GURI nr. 40 din 17 februarie 2017), transformat în lege, cu modificările ulterioare, prin Legea nr. 46 din 13 aprilie 2017.

28 Directiva 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției Internaționale (JO 2013, L 180, p. 60).

comportamentul tatălui și atingerea adusă drepturilor fundamentale ale mamei sau ale copilului, au incidență asupra acestei noțiuni de „reședință obișnuită”.

De asemenea, instanța de trimitere a solicitat ca trimiterea preliminară să fie judecată potrivit PPU, cerere pe care Curtea a admis-o. În această privință, mai întâi, Curtea a indicat că, în cazul în care constrângerea exercitată de tată asupra mamei ar fi dovedită, bunăstarea actuală a copilului ar fi puternic compromisă. Orice întârziere în luarea unor decizii judiciare cu privire la copil ar prelungi situația actuală și ar risca astfel să afecteze în mod serios, chiar ireparabil, dezvoltarea acestui copil. În continuare, Curtea a arătat că, în cazul unei eventuale înapoieri în Regatul Unit, o astfel de întârziere ar risca de asemenea să fie prejudiciabilă integrării copilului în noul său mediu familial și social. În sfârșit, Curtea a subliniat că vârsta fragedă a copilului (un an și două luni la data deciziei de trimitere) face ca creșterea și dezvoltarea sa să fie deosebit de delicate (punctele 26 și 27).

II. Procedura accelerată

1. Motivele care justifică aplicarea procedurii accelerate

1.1. Natura și caracterul sensibil al domeniului de interpretare care face obiectul trimiterii preliminare

Ordonanța din 22 februarie 2008, Kozłowski (C-66/08, nepublicată, EU:C:2008:116)²⁹

Cauza principală privea un resortisant polonez care locuia de mai mulți ani, deși nu în mod continuu și probabil ilegal, în Germania, stat în care executa la acea dată o pedeapsă cu închisoarea. Acest resortisant făcuse obiectul unui mandat european de arestare, emis de o instanță poloneză, în vederea executării unei pedepse cu închisoarea la care fusese condamnat anterior. În acest context, Oberlandesgericht Stuttgart (Tribunalul Regional Superior din Stuttgart, Germania), însărcinat să se pronunțe cu privire la predarea persoanei în cauză autorităților judiciare poloneze, a ridicat problema interpretării condiției de reședință sau de domiciliu care figurează la articolul 4 punctul 6 din Decizia-cadru 2002/584. Astfel, această dispoziție prevede un motiv de neexecutare facultativă a unui mandat european de arestare atunci când persoana căutată „rămâne în statul membru de executare, este resortisant sau rezident al acestuia”, iar acest stat se angajează să execute pedeapsa pronunțată în străinătate.

Pe de altă parte, Oberlandesgericht Stuttgart (Tribunalul Regional Superior din Stuttgart) a solicitat judecarea trimiterii preliminare potrivit PPU, pentru motivul că deținerea persoanei în cauză pe teritoriul german trebuia să se încheie în curând și că, în plus, acesta ar putea obține liberarea sa anticipată.

După ce a indicat că cererea de PPU, inaplicabilă în speță, trebuia considerată o cerere de PPA³⁰, președintele Curții a arătat că această cauză ridică probleme de interpretare privind un

²⁹ Hotărârea din 17 iulie 2008, Kozłowski (C-66/08, EU:C:2008:437), a fost prezentată în Raportul anual 2008, p. 55.

domeniu sensibil al activității legiuitorului european și care afectează aspecte centrale ale funcționării mandatului european de arestare, cu privire la care Curtea este chemată să se pronunțe pentru prima dată. Astfel, interpretarea solicitată poate avea consecințe generale, atât pentru autoritățile competente să coopereze în cadrul mandatului european de arestare, cât și cu privire la drepturile persoanelor căutate, care se află într-o situație de incertitudine. De asemenea, președintele Curții a apreciat că un răspuns rapid ar permite autorității judiciare de executare să se pronunțe în cele mai bune condiții posibile în legătură cu cererea de predare care i-a fost adresată, oferindu-i astfel posibilitatea de a se conforma în cel mai scurt termen obligațiilor care îi revin în temeiul Deciziei-cadru 2002/584 (punctele 11 și 12). Prin urmare, a dispus judecarea cauzei potrivit PPA.

1.2. Gravitatea deosebită a insecurității juridice care face obiectul trimerii preliminare

*Ordonanța din 4 octombrie 2012, Pringle (C-370/12, nepublicată, EU:C:2012:620)*³¹

Această cauză se înscrie în contextul creării mecanismului european de stabilitate (MES), în urma crizei financiare care a afectat zona euro în anul 2010. Astfel, această instituție financiară internațională are ca scop mobilizarea de resurse financiare și furnizarea unui sprijin pentru stabilitatea statelor membre din zona euro care se confruntă sau riscă să se confrunte cu probleme grave de finanțare. În speță, un parlamentar irlandez a formulat o acțiune împotriva guvernului irlandez. Acesta invocă nevaliditatea Deciziei 2011/199³² și susținea, pe de altă parte, că, ratificând, aprobând sau acceptând Tratatul de instituire a mecanismului european de stabilitate, încheiat la 2 februarie 2012³³, Irlanda și-ar asuma obligații incompatibile cu tratatele pe care se întemeiază Uniunea Europeană.

În acest context, Supreme Court (Curtea Supremă, Irlanda) a sesizat Curtea și a solicitat aplicarea PPA, invocând că ratificarea Tratatului MES de către Irlanda în timp util era de cea mai mare importanță pentru alți membri ai mecanismului european de stabilitate, în special pentru cei care au nevoie de asistență financiară. Deși între timp Irlanda, la fel ca toate celelalte state membre semnatare ale Tratatului MES, l-a ratificat, președintele Curții a indicat că întrebările preliminare adresate în această cauză evidențiau o incertitudine în ceea ce privește validitatea acestui tratat. Subliniind împrejurările excepționale ale crizei financiare care au însoțit încheierea acestuia, președintele Curții a statuat că utilizarea PPA era necesară pentru a înlătura în cel mai scurt termen această incertitudine care cauzează prejudicii obiectivului Tratatului MES, și anume menținerea stabilității financiare a zonei euro (punctele 6-8).

30 A se vedea în continuare, în partea I din prezenta fișă, intitulată „Procedura preliminară de urgență”, rubrica „1. Domeniul de aplicare al procedurii preliminare de urgență”.

31 Hotărârea din 27 noiembrie 2012, Pringle (C-370/12, EU:C:2012:756), a fost prezentată în Raportul anual 2012, p. 50 și 51.

32 Decizia 2011/199/UE a Consiliului European din 25 martie 2011 de modificare a articolului 136 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene cu privire la un mecanism de stabilitate pentru statele membre a căror monedă este euro (JO 2011, L 91, p. 1).

33 Tratatul de instituire a mecanismului european de stabilitate a fost încheiat la Bruxelles (Belgia) la 2 februarie 2012 între Regatul Belgiei, Republica Federală Germania, Republica Estonia, Irlanda, Republica Elenă, Regatul Spaniei, Republica Franceză, Republica Italiană, Republica Cipru, Marele Ducat al Luxemburgului, Malta, Regatul Țărilor de jos, Republica Austria, Republica Portugheză, Republica Slovenia, Republica Slovacă și Republica Finlanda. Acesta a intrat în vigoare la 27 septembrie 2012.

Ordonanțele din 15 februarie 2017, Mengesteab (C-670/16, nepublicată, EU:C:2017:120)³⁴ și Jafari (C-646/16, nepublicată, EU:C:2017:138)³⁵

În cauza Mengesteab (C-670/16), un resortisant eritreean a solicitat azil autorităților germane, care, drept urmare, i-au emis un certificat privind înregistrarea, precizându-se că dreptul german³⁶ face distincție în această privință între demersul care constă în solicitarea azilului și care conduce la emiterea unui asemenea certificat și depunerea unei cereri oficiale de azil. Atunci când persoana în cauză a putut depune în cele din urmă o asemenea cerere de azil, nouă luni mai târziu, autoritățile germane au solicitat autorităților italiene să îl preia, Republica Italiană fiind statul membru responsabil de examinarea cererii sale, în temeiul Regulamentului Dublin III. În consecință, cererea de azil a persoanei interesate a fost respinsă ca inadmisibilă și a fost dispus transferul său în Italia. Sesizat cu o acțiune împotriva acestei decizii de transfer, Verwaltungsgericht Minden (Tribunalul Administrativ din Minden, Germania) ridică, pe de o parte, problema posibilității unui solicitant de azil de a invoca expirarea termenelor de prezentare a cererii de preluare și, pe de altă parte, pe cea a modalităților de calculare a acestor termene. Astfel, în conformitate cu articolul 21 alineatul (1) din Regulamentul Dublin III, în cazul nerespectării termenelor indicate, responsabilitatea examinării cererii este transferată statului membru în care a fost depusă. Totuși, Verwaltungsgericht Minden (Tribunalul Administrativ din Minden) a arătat că asemenea întârzieri erau extrem de comune în Germania din cauza creșterii neobișnuite a numărului solicitanților de azil începând cu anul 2015.

În cauza Jafari (C-646/16), membrii unei familii afgane au trecut frontiera între Serbia și Croația. Autoritățile croate au organizat ulterior transportul lor până la frontiera slovenă în scopul de a-i ajuta să se deplaseze în alte state membre pentru a depune în respectivele state o cerere de protecție internațională, ceea ce familia a făcut în Austria. Totuși, întrucât Regulamentul Dublin III prevede că responsabilitatea revine statului membru a cărui frontieră externă a fost trecută ilegal, autoritățile austriece au solicitat autorităților croate să preia persoanele interesate. Prin urmare, cererile familiei au fost respinse, dispunându-se transferul lor în Croația. Sesizat cu o acțiune împotriva acestor decizii, Verwaltungsgerichtshof (Curtea Administrativă, Austria) a solicitat Curții să se pronunțe cu privire la maniera în care trebuie aplicate criteriile referitoare la eliberarea permiselor de ședere sau a vizelor și la intrare sau la ședere, prevăzute la articolele 12 și 13 din Regulamentul Dublin III.

Ambele instanțe de trimitere au solicitat aplicarea PPA, cereri pe care președintele Curții le-a admis.

În aceste două cauze, președintele Curții a început prin a aminti că, în mod normal, numărul mare de persoane sau de situații juridice potențial vizate de decizia pe care o instanță de trimitere trebuie să o pronunțe după ce a sesizat Curtea cu titlu preliminar nu poate constitui ca atare o împrejurare excepțională de natură să justifice utilizarea unei PPA (Ordonanța din 15 februarie 2017, Mengesteab, C-670/16, nepublicată, EU:C:2017:120, punctul 10, și Ordonanța Jafari, C-646/16, nepublicată, EU:C:2017:138, punctul 10).

34 Hotărârea din 26 iulie 2017, Mengesteab (C-670/16, EU:C:2017:587), a fost prezentată în Raportul anual 2017, p. 43 și 44.

35 Hotărârea din 26 iulie 2017, Jafari (C-646/16, EU:C:2017:586), a fost prezentată în Raportul anual 2017, p. 45 și 46.

36 Asylgesetz (Legea privind azilul), în versiunea sa publicată la 2 septembrie 2008 (BGBl. 2008 I, p. 1798).

Totuși, el a adăugat că această considerație nu poate fi decisivă în speță, dat fiind că numărul de cauze vizate de întrebările preliminare adresate este de așa natură încât incertitudinea în ceea ce privește soluționarea lor riscă să împiedice funcționarea sistemului instituit prin Regulamentul Dublin III și, în consecință, să afecteze sistemul european comun de azil pus în aplicare de legiuitorul Uniunii Europene în temeiul articolului 78 TFUE. Astfel, pe de o parte, aceste cauze se plasează într-un context inedit, în care a fost înregistrat un număr excepțional de ridicat de cereri de azil, în Germania, în Austria și, mai general, în Uniune, în condiții analoge celor în cauză. Pe de altă parte, aceste cauze ridică probleme de interpretare direct legate de acest context, referitoare la aspecte centrale ale sistemului instituit prin Regulamentul Dublin III, asupra cărora Curtea este chemată să se pronunțe pentru prima dată. Prin urmare, răspunsul Curții poate avea consecințe generale pentru autoritățile naționale competente să coopereze în vederea aplicării acestui regulament (Ordonanța din 15 februarie 2017, Mengesteab, C-670/16, nepublicată, EU:C:2017:120, punctele 11-13, și Ordonanța Jafari, C-646/16, nepublicată, EU:C:2017:138, punctele 11-13).

Potrivit președintelui Curții, rezultă că o incertitudine în ceea ce privește determinarea statului membru responsabil de examinarea cererilor de azil precum cea în discuție în litigiul principal nu permite autorităților naționale competente să prevadă măsurile administrative și bugetare necesare pentru a asigura, în conformitate cu cerințele rezultate atât din dreptul Uniunii, cât și din angajamentele internaționale ale statelor membre în cauză, examinarea acestor cereri și primirea solicitanților de azil care țin, eventual, de responsabilitatea lor. În această situație excepțională de criză, utilizarea PPA este necesară pentru a înlătura în cel mai scurt termen această incertitudine care cauzează prejudicii bunei funcționări a sistemului european comun de azil, care contribuie la respectarea articolului 18 din cartă (Ordonanța din 15 februarie 2017, Mengesteab, C-670/16, nepublicată, EU:C:2017:120, punctele 15 și 16, și Ordonanța Jafari, C-646/16, nepublicată, EU:C:2017:138, punctele 14 și 15).

***Ordonanța din 28 februarie 2017, M.A.S. și M.B. (C-42/17, nepublicată, EU:C:2017:168)*³⁷**

Corte costituzionale (Curtea Constituțională, Italia) a fost sesizată cu o chestiune de constituționalitate de către două instanțe italiene care ridicau problema eventualei încălcări a principiului legalității în cazul aplicării regulii rezultate din Hotărârea Taricco și alții³⁸ în cadrul unor proceduri penale pendinte în fața lor. Amintim că în acea hotărâre Curtea a constatat că, în două ipoteze pe care le-a identificat, normele de prescripție aplicabile în Italia infracțiunilor fiscale în materie de taxă pe valoarea adăugată (TVA) puteau aduce atingere obligațiilor impuse statelor membre prin articolul 325 alineatele (1) și (2) TFUE. În consecință, Curtea a statuat că, în aceste situații, revenea instanței naționale competente sarcina de a asigura efectul deplin al articolului 325 alineatele (1) și (2) TFUE, lăsând, dacă este necesar, neaplicate dispozițiile de drept național în cauză.

Conform regulii enunțate în această hotărâre, în speță, instanțele italiene apreciau că ar trebui să nu țină seama de termenul de prescripție prevăzut de codice penale (Codul penal italian) și să se pronunțe astfel pe fond. Totuși, Corte costituzionale (Curtea Constituțională) a exprimat

³⁷ Hotărârea din 5 decembrie 2017, M.A.S. și M.B. (C-42/17, EU:C:2017:936), a fost prezentată în Raportul anual 2017, p. 31 și 32.

³⁸ Hotărârea din 8 septembrie 2015 (C-105/14, EU:C:2015:555).

îndoieli cu privire la compatibilitatea unei asemenea soluții cu principiul legalității infracțiunilor și pedepselor, astfel cum a fost consacrat în Constituția italiană și interpretat chiar de ea, acest principiu impunând ca dispozițiile penale să fie determinate cu precizie și să nu poată fi retroactive.

Corte costituzionale (Curtea Constituțională) a solicitat judecarea trimiterii sale preliminare potrivit PPA, subliniind că o situație de profundă incertitudine se crease în jurul interpretării care trebuia dată dreptului Uniunii, că această incertitudine afecta proceduri penale pendinte și că era urgent să o înlăture (punctul 6). În această privință, președintele Curții a arătat că un răspuns care să fie dat în cel mai scurt termen era de natură să înlăture aceste incertitudini și că, în măsura în care acestea din urmă afectau probleme fundamentale de drept constituțional național și de drept al Uniunii, era justificată aplicarea PPA (punctele 8 și 9).

Ordonanța din 26 septembrie 2018, Zakład Ubezpieczeń Społecznych (C-522/18, nepublicată, EU:C:2018:786), și Ordonanța din 15 noiembrie 2018, Comisia/Polonia (C-619/18, EU:C:2018:910)

Aceste două cauze privesc conformitatea unei noi legi poloneze³⁹ cu dreptul Uniunii. Această lege, intrată în vigoare la 3 aprilie 2018, a redus vârsta de pensionare a membrilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă, Polonia), de la 70 de ani la 65 de ani, și a stabilit condițiile în care acești membri pot fi, după caz, autorizați să continue să își exercite funcțiile. În această privință s-a prevăzut, pe de o parte, că legea se aplică judecătorilor în funcție, numiți la Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) înaintea datei de intrare în vigoare a acesteia, și, pe de altă parte, că președintele Republicii Polone are puterea discreționară de a prelungi funcția judiciară activă a acestor judecători dincolo de vârsta de 65 de ani.

În cauza Zakład Ubezpieczeń Społecznych (C-522/18), un complet de judecată obișnuit al Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) a adresat, cu titlu interlocutoriu, întrebări completului extins al acestei instanțe. În stadiul inițial al examinării acestor întrebări, Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) a arătat că mandatele a doi dintre membrii care o compun în complet extins erau potențial afectate de legea respectivă. Totuși, Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) în complet extins a exprimat îndoieli în ceea ce privește conformitatea acestei legi cu dreptul Uniunii, în special în ceea ce privește eventuale încălcări ale principiilor statului de drept, inamovibilității și independenței judecătorilor, precum și ale principiului nediscriminării pe motiv de vârstă. De asemenea, această instanță a considerat că o clarificare a Curții era necesară și i-a transmis o cerere de decizie preliminară. Ea a solicitat de asemenea aplicarea PPA, subliniind că interpretarea dreptului Uniunii solicitată era esențială pentru a-i permite să își exercite competența jurisdicțională în mod legal și în conformitate cu principiul securității juridice (Ordonanța din 26 septembrie 2018, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, C-522/18, nepublicată, EU:C:2018:786, punctul 12).

În paralel, în cauza Comisia/Polonia (C-619/18), Comisia a introdus, în temeiul articolului 258 TFUE, o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor împotriva Republicii Polone, apreciind că, prin adoptarea legii respective, aceasta nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul

39 Ustawa o Sądzie Najwyższym [Legea privind Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] din 8 decembrie 2017 (Dz. U. din 2018, poziția 5).

articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și al articolului 47 din cartă. Comisia a solicitat de asemenea ca aceasta cauză să facă obiectul unei proceduri accelerate, exprimând îndoieli în ceea ce privește chiar aptitudinea Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) de a continua să se pronunțe cu respectarea dreptului fundamental al oricărui justițiabil de a avea acces la o instanță independentă (Ordonanța din 15 noiembrie 2018, Comisia/Polonia, C-619/18, EU:C:2018:910, punctul 20).

Președintele Curții a admis aceste două cereri, subliniind gravitatea incertitudinilor instanței de trimitere și ale Comisiei și indicând că un răspuns în termen scurt era de natură să înlăture aceste incertitudini.

În ceea ce privește gravitatea incertitudinilor, președintele Curții a arătat că acestea afectau chestiuni importante de drept al Uniunii, legate în special de independența judiciară și care priveau consecințele pe care interpretarea acestui drept le-ar putea avea asupra compunerii și a funcționării înseși a instanței supreme poloneze. În această privință, pe de o parte, președintele Curții a amintit că cerința independenței judecătorilor ține de substanța dreptului fundamental la un proces echitabil, care are o importanță esențială în calitate de garant al protecției ansamblului drepturilor conferite justițiabililor de dreptul Uniunii și al menținerii valorilor comune statelor membre prevăzute la articolul 2 TUE, în special a valorii statului de drept. Pe de altă parte, președintele Curții a subliniat că incertitudinile în discuție în aceste cauze erau de asemenea susceptibile să aibă impact asupra funcționării sistemului de cooperare judiciară constituit de mecanismul trimiterii preliminare prevăzut la articolul 267 TFUE, cheia de boltă a sistemului jurisdicțional al Uniunii Europene. Astfel, independența instanțelor naționale și în special cea a instanțelor care se pronunță, la fel ca Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), ca instanțe de ultim grad de jurisdicție este esențială (Ordonanța din 26 septembrie 2018, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, C-522/18, nepublicată, EU:C:2018:786, punctul 15, și Ordonanța din 15 noiembrie 2018, Comisia/Polonia, C-619/18, EU:C:2018:910, punctele 21, 22 și 25).

Pe de altă parte, trebuie să se observe că, în Ordonanța Comisia/Polonia⁴⁰, președintele Curții a răspuns de asemenea la afirmațiile Republicii Polone potrivit cărora aplicarea unei proceduri accelerate ar afecta dreptul său la apărare. Astfel, aceasta din urmă critica faptul că statul pârât trebuie să prezinte toate argumentele necesare într-un singur memoriu și că procedura nu permite o replică și o duplică. Aceasta susținea totodată că Comisia ar fi întârziat să sesizeze Curtea, iar această întârziere nu poate fi compensată de o asemenea restrângere a drepturilor sale procedurale (punctul 17). Președintele Curții a amintit că, desigur, în cazul aplicării procedurii accelerate, cererea introductivă și memoriul în apărare pot fi completate printr-o replică și o duplică doar dacă președintele Curții, după ascultarea judecătorului raportor și a avocatului general, apreciază a fi necesar. Totuși, presupunând că depunerea unei replici nu este autorizată, nu reiese cum anume, în lipsa unei asemenea replici și, prin urmare, a unor argumente și a unor considerații care să vină în completarea celor care figurează în cererea introductivă și la care pârâtul a avut pe deplin posibilitatea să răspundă în memoriul în apărare, pârâtul respectiv ar putea pretinde că dreptul său la apărare poate fi afectat de faptul de a nu fi în măsură să depună o duplică. În plus, președintele Curții a amintit că procedurile în constatarea neîndeplinirii obligațiilor în fața Curții sunt precedate de o procedură

40 Ordonanța din 15 noiembrie 2018 (C-619/18, EU:C:2018:910).

precontencioasă în cursul căreia părțile au ocazia de a expune și de a elabora argumentele pe care vor fi ulterior chemate eventual să le dezvolte în fața Curții (punctele 23 și 24).

Ordonanța din 19 octombrie 2018, Wightman și alții (C-621/18, EU:C:2018:851)⁴¹

Această cauză a fost introdusă în urma notificării, la 29 martie 2017, de către Prime Minister (prim-ministrul, Regatul Unit) a intenției Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord de a se retrage din Uniune, în temeiul articolului 50 TUE. În acest context, reclamantii din litigiul principal, printre care se numără un membru al Parliament of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland (Parlamentul Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord), doi membri ai Scottish Parliament (Parlamentul Scoțian, Regatul Unit) și trei membri ai Parlamentului European, au introdus o acțiune în control jurisdicțional prin care se urmărea obținerea unei hotărâri declaratorii pentru a se preciza dacă, când și cum putea fi revocată unilateral respectiva notificare.

Court of Session, Inner House, First Division (Scotland) [Curtea Supremă Civilă, Inner House, Camera întâi (Scoția), Regatul Unit], sesizată cu respingerea acestei acțiuni, a dat curs cererii reclamantilor din litigiul principal de a adresa o cerere de decizie preliminară. Astfel, contrar instanței de prim grad de jurisdicție, aceasta a apreciat că nu era nici teoretic, nici prematur să se solicite Curții să stabilească dacă este posibil ca un stat membru să revoce unilateral notificarea efectuată în temeiul articolului 50 alineatul (2) TUE înainte de încheierea perioadei de doi ani prevăzute de acest articol și să rămână în Uniune. Aceasta considera, dimpotrivă, că un răspuns al Curții va clarifica opțiunile de care vor dispune parlamentarii în cadrul voturilor cu privire la aceste subiecte.

Court of Session, Inner House, First Division (Scotland) [Curtea Supremă Civilă, Inner House, Camera întâi (Scoția)], a solicitat aplicarea PPA. Aceasta a subliniat caracterul urgent al cererii sale ca urmare, pe de o parte, a termenului de doi ani, care curge de la 29 martie 2017, căruia îi este supusă această procedură de retragere și, pe de altă parte, a necesității de a organiza, cu mult înainte de 29 martie 2019, dezbaterile și votul în Parlamentul Regatului Unit cu privire la acest subiect.

Președintele Curții a apreciat că instanța de trimitere a prezentat motive care indică cu certitudine urgența de a se pronunța. În această privință, președintele Curții a amintit că, în cazul în care o cauză suscită incertitudini grave legate de aspecte fundamentale de drept constituțional național și de drept al Uniunii, poate fi necesar, având în vedere circumstanțele speciale ale unei astfel de cauze, ca aceasta să fie examinată în termen scurt. Astfel, ținând seama de importanța fundamentală pentru Regatul Unit și pentru ordinea constituțională a Uniunii pe care o prezintă punerea în aplicare a articolului 50 TUE, circumstanțele speciale ale speței sunt, potrivit președintelui Curții, de natură să justifice examinarea acestei cauze în termen scurt (punctele 10 și 11).

41 Hotărârea din 10 decembrie 2018, Wightman și alții (C-621/18, EU:C:2018:999), pronunțată în Plen, a fost prezentată în Raportul anual 2018, p. 13 și 14.

1.3. Riscul de atingere adusă drepturilor fundamentale

Ordonanța din 15 iulie 2010, Purruker (C-296/10, nepublicată, EU:C:2010:446)

Litigiul principal opunea o resortisantă germană și un resortisant spaniol cu privire la încredințarea copiilor lor gemeni. La mai puțin de un an de la nașterea acestora din urmă, părinții s-au separat și au încheiat un acord autentificat la notar prin care se stabilea dorința mamei de a se înapoia în țara de origine împreună cu copiii. Totuși, aceasta a dus în cele din urmă în Germania doar pe unul dintre copii, celălalt trebuind să rămână temporar în Spania, împreună cu tatăl său, din motive medicale. De atunci, situația familiei nu s-a schimbat.

Părinții au inițiat mai multe proceduri. Astfel, în Spania, tatăl a solicitat și a obținut măsuri provizorii, chiar dacă nu este exclus ca această procedură să poată fi considerată o procedură pe fond având ca obiect încredințarea copiilor. Ulterior, acesta a solicitat în Germania executarea hotărârii judecătorești spaniole prin care s-au dispus măsurile respective, această procedură fiind la originea Hotărârii Purruker⁴². În paralel, mama a introdus în Germania o acțiune pe fond referitoare la încredințarea celor doi copii, care a fost atribuită Amtsgericht Stuttgart (Tribunalul Districtual din Stuttgart, Germania).

În aceste condiții, această din urmă instanță a adresat Curții întrebarea dacă, în cadrul aplicării articolului 19 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2201/2003, care organizează situațiile de litispendență în materia răspunderii părintești, instanța sesizată cu o cerere de măsuri provizorii (în speță instanța spaniolă) trebuie considerată „prima instanță sesizată” în raport cu o instanță din alt stat membru în fața căreia a fost inițiată o acțiune pe fond având același obiect [în speță Amtsgericht Stuttgart (Tribunalul Districtual din Stuttgart)].

Amtsgericht Stuttgart (Tribunalul Districtual din Stuttgart) a solicitat de asemenea aplicarea PPA, susținând că problema în litigiu a competenței celor două instanțe sesizate cu aceeași cauză în state membre diferite nu a facilitat până atunci, în pofida duratei procedurii, examinarea adevăratei chestiuni de fond. Aceste condiții influențează, în opinia sa, comportamentul părților în așa fel încât cauzează prejudicii legăturilor de familie ale copiilor. Astfel, de trei ani, copiii nu mai au niciun contact personal între ei și nici cu celălalt părinte. În plus, Amtsgericht Stuttgart (Tribunalul Districtual din Stuttgart) a indicat că îngrijirea copilului de către resortisanta germană, în special asigurarea de îngrijiri medicale și înscrierea sa într-o instituție de învățământ, depinde de situația juridică a copilului. Or, această asigurare a îngrijirii este afectată în prezent de îndoiala legată de validitatea și de recunoașterea în Germania a măsurii provizorii luate în materia încredințării de către instanța spaniolă. Având în vedere aceste împrejurări și timpul care a trecut deja ca urmare a existenței unor proceduri diverse, președintele Curții a statuat că era adecvat ca instanța de trimitere să obțină în cel mai scurt termen răspunsurile la întrebările adresate, ceea ce justifică așadar declanșarea PPA (punctele 7-9).

42 Hotărârea din 15 iulie 2010 (C-256/09, EU:C:2010:437). Această hotărâre a fost prezentată în Raportul anual 2010, p. 54.

Ordonanța din 9 septembrie 2011, Dereci și alții (C-256/11, nepublicată, EU:C:2011:571)⁴³

În această cauză, cinci resortisanți ai unor state terțe doreau să locuiască în Austria, alături de membrii familiei lor (soțul, copiii sau părinții), cetățeni ai Uniunii care au reședința în acest stat a cărui cetățenie o dețineau. Totuși, acești cetățeni ai Uniunii nu și-au exercitat niciodată dreptul la liberă circulație. În plus, spre deosebire de unii dintre resortisanții statelor terțe în cauză, ei nu depindeau din punct de vedere economic de aceștia din urmă. Cererile de permis de ședere formulate de cei cinci resortisanți ai unor țări terțe au fost respinse și însoțite, pentru patru dintre ei, de un ordin de expulzare și de măsuri de repatriere.

Verwaltungsgerichtshof (Curtea Administrativă, Austria), sesizată în acest context, a ridicat problema dacă indicațiile oferite de Curte în Hotărârea Ruiz Zambrano⁴⁴ erau aplicabile unuia sau mai multor dintre reclamanții din litigiul principal.

Verwaltungsgerichtshof (Curtea Administrativă) a solicitat ca trimiterea preliminară să fie judecată potrivit PPA. În susținerea acestei cereri, ea a invocat existența unor decizii de îndepărtare de pe teritoriul respectiv, luate împotriva mai multor reclamanți din litigiul principal, care, în cazul în care ar trebui să fie executate, i-ar afecta personal, precum și pe membrii familiei lor. În această privință, instanța respectivă a precizat că cel puțin unuia dintre reclamanți i s-a refuzat efectul suspensiv al căii de atac introduse împotriva ordinului de expulzare care îl privește și că, prin urmare, măsura de îndepărtare poate fi executată în orice moment. În general, aceasta a insistat asupra faptului că amenințarea unei îndepărtări iminente cu privire la reclamanți îi privează de posibilitatea de a avea o viață de familie normală, în măsura în care îi plasează într-o situație de incertitudine. Pe de altă parte, Verwaltungsgerichtshof (Curtea Administrativă) a indicat că este sesizată în prezent, la fel ca autoritățile administrative austriece, cu un număr semnificativ de cauze similare și este necesar să se aștepte la o creștere a acestui tip de cauze într-un viitor apropiat ca urmare a Hotărârii Ruiz Zambrano⁴⁵.

Președintele Curții a decis să admită cererea de PPA. Pentru aceasta, el a amintit mai întâi că dreptul la respectarea vieții de familie se numără printre drepturile fundamentale protejate în ordinea juridică comunitară și că acesta a fost reafirmat la articolul 7 din cartă. Președintele Curții a subliniat ulterior că răspunsul Curții la întrebările adresate este de natură să înlăture incertitudinea care afectează situația reclamanților din litigiul principal și că, în consecință, un răspuns în cel mai scurt termen ar contribui la a se pune capăt mai rapid acestei incertitudini care îi împiedică să aibă o viață de familie normală (punctele 16 și 17).

Ordonanța din 6 mai 2014, G. (C-181/14, EU:C:2014:740)

În această cauză prezentată anterior⁴⁶, Curtea a respins cererea de PPU formulată de instanța de trimitere. Totuși, președintele Curții a decis din oficiu judecarea acestei cauze potrivit PPA. Astfel, el a apreciat că o asemenea aplicare era necesară atunci când menținerea măsurii

43 Hotărârea din 15 noiembrie 2011, Dereci și alții (C-256/11, EU:C:2011:734), a fost prezentată în Raportul anual 2011, p. 21.

44 Hotărârea din 8 martie 2011 (C-34/09, EU:C:2011:124).

45 Hotărârea din 8 martie 2011 (C-34/09, EU:C:2011:124, punctele 12, 13 și 15).

46 A se vedea mai sus, în partea I din prezenta fișă, intitulată „Procedura preliminară de urgență”, rubrica „1. Domeniul de aplicare al procedurii preliminare de urgență”.

privative de libertate aplicate unei persoane depinde exclusiv de răspunsul care urmează să fie dat la întrebarea adresată de instanța de trimitere. În această privință, președintele Curții a amintit în special că articolul 267 al patrulea paragraf TFUE prevede că, în cazul în care cauza pendinte în fața instanței judecătorești naționale privește o persoană supusă unei măsuri privative de libertate, Curtea hotărăște în cel mai scurt termen (punctele 10 și 11).

Ordonanța din 5 iunie 2014, Sánchez Morcillo și Abril García (C-169/14, EU:C:2014:1388)

În speță, persoanele fizice în cauză au obținut un împrumut de la o bancă, acesta fiind însoțit de o garanție ipotecară asupra locuinței lor principale. Din cauza neîndeplinirii obligației lor de plată a ratelor lunare pentru rambursarea acestui împrumut, o procedură de executare ipotecară a fost deschisă în vederea vânzării silite a bunurilor imobile în cauză. În acest caz, persoanele interesate au formulat contestație împotriva procedurii de executare respective și, în urma respingerii acesteia, au declarat apel la Audiencia Provincial de Castellón (Curtea Provincială din Castellón, Spania).

Această instanță a arătat că, deși procedura civilă spaniolă⁴⁷ permite declararea apelului împotriva deciziei care, admitând contestația formulată de un debitor, pune capăt procedurii de executare ipotecară, ea nu permite, în schimb, debitorului a cărui contestație a fost respinsă să declare apel împotriva hotărârii primei instanțe prin care se dispune continuarea procedurii de executare silită. Totuși, instanța de trimitere avea îndoieli cu privire la compatibilitatea acestei reglementări naționale cu obiectivul protecției consumatorilor urmărit de Directiva 93/13⁴⁸, precum și cu dreptul la o cale de atac efectivă, astfel cum a fost consacrat la articolul 47 din cartă. În această privință, instanța de trimitere a subliniat că deschiderea căii de atac a apelului pentru debitori se putea dovedi cu atât mai importantă cu cât anumite clauze din contractul de împrumut în discuție puteau fi considerate abuzive în sensul Directivei 93/13.

În acest context, Audiencia Provincial de Castellón (Curtea Provincială din Castellón) a solicitat aplicarea PPA, subliniind că răspunsul Curții ar putea să aibă importante consecințe asupra contenciosului din Spania. Astfel, în contextul crizei economice, un număr excepțional de persoane fizice fac obiectul unor măsuri de executare ipotecară a locuințelor lor. În plus, în ceea ce privește mai precis reclamantii din litigiul principal, întrucât opoziția formulată nu are efect suspensiv, locuințele lor pot fi vândute la licitație chiar înainte de pronunțarea Curții (punctele 7 și 8).

Președintele Curții a indicat că, desigur, rezultă dintr-o jurisprudență constantă că numărul important de persoane sau de situații juridice potențial vizate de decizia care trebuie să fie dată de instanța de trimitere după ce a sesizat Curtea cu titlu preliminar nu constituie, ca atare, o împrejurare excepțională susceptibilă să justifice recurgerea la PPA. Cu toate acestea, în speță,

47 Ley 1/2013, de medidas para reforzar la protección a los deudores hipotecarios, reestructuración de deuda y alquiler social (Legea 1/2013 privind măsurile pentru îmbunătățirea protecției debitorilor ipotecari, restructurarea datoriilor și închirierea de locuințe sociale) din 14 mai 2013 (BOE nr. 116 din 15 mai 2013, p. 36373), de modificare a Ley de enjuiciamiento civil (Codul de procedură civilă) din 7 ianuarie 2000 (BOE nr. 7 din 8 ianuarie 2000, p. 575), ea însăși modificată prin decreto-ley 7/2013 de medidas urgentes de naturaleza tributaria, presupuestarias y de fomento de la investigación, el desarrollo y la innovación (Decretul-lege 7/2013 privind măsuri urgente de natură fiscală și bugetară și de promovare a cercetării, dezvoltării și inovării) din 28 iunie 2013 (BOE nr. 155 din 29 iunie 2013 p. 48767).

48 Directiva 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii (JO 1993, L 95, p. 29, Ediție specială, 15/vol. 2, p. 273).

pe lângă numărul de debitori vizați, riscul proprietarilor de a-și pierde locuința principală îi plasează pe aceștia, precum și pe familiile lor într-o situație deosebit de fragilă. Această împrejurare este agravată de faptul că, dacă rezultă că procedura de executare este întemeiată pe un contract de împrumut care conține clauze abuzive a căror nulitate este constatată de instanța națională, nulitatea procedurii de executare aferentă acestuia ar aduce debitorului lezat o protecție pur financiară, nepermițând restabilirea situației anterioare, în care acesta avea calitatea de proprietar al locuinței sale. Având în vedere aceste împrejurări și întrucât un răspuns al Curții în cel mai scurt timp ar fi de natură să limiteze în mod considerabil riscul de pierdere a locuinței persoanelor vizate, președintele Curții a admis cererea de PPA (punctele 10-13).

Ordonanța din 1 februarie 2016, Davis și alții (C-698/15, nepublicată, EU:C:2016:70)⁴⁹

În speță, persoanele fizice în cauză contestau legalitatea unei reglementări britanice⁵⁰ care îl abilitază pe Secretary of State for the Home Department (ministrul de interne, Regatul Unit) să impună operatorilor de telecomunicații publice să păstreze toate datele care privesc comunicații electronice pe o durată maximă de 12 luni, păstrarea conținutului acestor comunicații fiind însă exclusă. Aceste persoane apreciau că reglementarea națională menționată era incompatibilă cu articolele 7 și 8 din cartă și că nu respecta cerințele prevăzute de Hotărârea Digital Rights Ireland și alții⁵¹, în care Curtea a declarat nevalidă Directiva 2006/24⁵². Întrucât acțiunile lor au fost admise în primă instanță, ministrul de interne a declarat apel la Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) [Curtea de Apel (Anglia și Țara Galilor) (Secția civilă), Regatul Unit]. Aceasta din urmă a sesizat astfel Curtea cu mai multe întrebări referitoare la întinderea Hotărârii Digital Rights Ireland și alții⁵³.

În acest cadru, instanța de trimitere a solicitat de asemenea aplicarea PPA. În susținerea ei, pe de o parte, ea a indicat că ar fi de dorit să se conexeze sau să se examineze în paralel această cerere de decizie preliminară cu cauza Tele2 Sverige (C-203/15), pe atunci pendinte în fața Curții. Pe de altă parte, a arătat că reglementarea britanică în cauză urma să expire la 31 decembrie 2016 și că exista o incertitudine în ceea ce privește întinderea Hotărârii Digital Rights Ireland și alții⁵⁴ în raport cu orice legislație care poate fi adoptată de statele membre în materie de păstrare a datelor privind comunicațiile electronice (punctul 9).

După ce a constatat că reglementarea în cauză putea implica ingerințe grave în drepturile fundamentale consacrate la articolele 7 și 8 din cartă, președintele Curții a apreciat că un răspuns dat în cel mai scurt termen ar putea fi efectiv de natură să înlăture incertitudinile pe care le are instanța de trimitere în privința acestor eventuale ingerințe și a unei eventuale justificări a acestora. În plus, potrivit președintelui Curții, termenul de validitate a reglementării respective justifică de asemenea, ținând seama de spiritul de cooperare care caracterizează

49 Hotărârea din 21 decembrie 2016, Tele2 Sverige și Watson și alții (C-203/15 și C-698/15, EU:C:2016:970), a fost prezentată în Raportul anual 2016, p. 62.

50 Data Retention and Investigatory Powers Act 2014 (Legea din 2014 privind păstrarea datelor și competențele de investigare).

51 Hotărârea din 8 aprilie 2014 (C-293/12 și C-594/12, EU:C:2014:238).

52 Directiva 2006/24/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind păstrarea datelor generate sau prelucrate în legătură cu furnizarea serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului sau de rețele de comunicații publice și de modificare a Directivei 2002/58/CE (JO 2006, L 105, p. 54, Ediție specială, 13/vol. 53, p. 51).

53 Hotărârea din 8 aprilie 2014 (C-293/12 și C-594/12, EU:C:2014:238).

54 Hotărârea din 8 aprilie 2014 (C-293/12 și C-594/12, EU:C:2014:238).

relațiile dintre instanțele statelor membre și Curte, un răspuns urgent (punctele 10-12). Pentru aceste motive, președintele Curții a hotărât judecarea cauzei potrivit PPA.

1.4. Riscul unor consecințe grave pentru mediu

Ordonanța din 13 aprilie 2016, Pesce și alții (C-78/16 și C-79/16, nepublicată, EU:C:2016:251)⁵⁵

În scopul prevenirii răspândirii bacteriei *Xylella fastidiosa*, Servizio Agricoltura della Regione Puglia (Serviciul de Agricultură al Regiunii Apulia, Italia) a impus mai multor proprietari de fonduri agricole să taie măslinii plantați pe terenul lor considerați a fi infectați cu această bacterie, precum și toate plantele-gazdă care se găsesc în interiorul unei zone cu raza de 100 de metri în jurul acestor măslini. Proprietarii respectivi au formulat atunci acțiuni având ca obiect anularea acestor decizii de eliminare, pentru motivul că Decizia de punere în aplicare 2015/789⁵⁶, pe care se întemeiaseră aceste decizii, era contrară principiilor proporționalității și precauției și era nemotivată.

În aceste condiții, Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Tribunalul Administrativ Regional Lazio, Italia), sesizat cu aceste acțiuni, a decis să suspende temporar executarea măsurilor naționale în cauză și să solicite Curții să se pronunțe cu privire la conformitatea cu dreptul Uniunii a Deciziei de punere în aplicare 2015/789.

Această instanță a solicitat de asemenea judecarea trimiterii sale preliminare potrivit PPA. În susținerea acestei cereri, instanța a subliniat gravitatea repercusiunilor care ar fi ocazionate de executarea deciziilor de eliminare a plantelor, cu prejudicierea nu numai a reclamantilor din litigiul principal, ci și a integrității peisajului, a activității economice, a calității apelor subterane, a lanțului agroalimentar, precum și a sănătății publice. Totodată, aceste decizii nu ar putea fi calificate drept provizorii, dat fiind că ar avea un impact definitiv și ireversibil asupra ecosistemului plantelor în cauză (punctul 8).

Președintele Curții a admis cererea de PPA. În această privință, el a constatat, pe de o parte, că prelungirea suspendării executării deciziilor de eliminare a plantelor în cauză ar putea contribui la răspândirea bacteriei *Xylella* în Uniune și, pe de altă parte, că punerea în aplicare a acestor decizii putea avea consecințe iremediabile asupra ecosistemului și putea cauza reclamațiilor un prejudiciu ireversibil (punctul 9).

Ordonanța din 11 octombrie 2017, Comisia/Polonia (C-441/17, nepublicată, EU:C:2017:794)

Comisia a solicitat Curții să constate că Republica Polonă nu și-a îndeplinit unele dintre obligațiile care îi revin în temeiul Directivelor 92/43⁵⁷ (cunoscută sub numele „Directiva habitate”) și

55 Hotărârea din 9 iunie 2016, Pesce și alții (C-78/16 și C-79/16, EU:C:2016:428), a fost prezentată în Raportul anual 2016, p. 27.

56 Decizia de punere în aplicare (UE) 2015/789 a Comisiei din 18 mai 2015 privind măsuri de prevenire a introducerii în Uniune și a răspândirii în interiorul acesteia a *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) (JO 2015, L 125, p. 36).

57 Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (JO 1992, L 206, p. 7, Ediție specială, 15/vol. 2, p. 109).

2009/147⁵⁸ (cunoscută sub numele „Directiva păsări”) ca urmare a unor operațiuni de gestionare forestieră prevăzute în pădurea Białowieża („Puszcza Białowieska”), una dintre pădurile naturale cel mai bine conservate din Europa, înscrisă în lista patrimoniului mondial al Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO). Mai precis, invocând răspândirea unei insecte dăunătoare (gândacul tipograf), Minister Środowska (ministrul mediului, Polonia) a aprobat o modificare a planului de gestionare forestieră, permițând intensificarea exploatării lemnului, precum și a operațiunilor în zonele în care orice intervenție era până la acel moment exclusă. În acest context, a început tăierea a numeroși arbori.

În această cauză, în primul rând, președintele Curții acceptase deja cererea Comisiei privind soluționarea ei cu prioritate. În al doilea rând, în temeiul articolului 160 alineatul (7) din Regulamentul de procedură al Curții, vicepreședintele Curții a dispus ca Republica Polonă să suspende executarea operațiunilor de gestionare forestieră în cauză până la pronunțarea ordonanței care va pune capăt procedurii măsurilor provizorii introduse de Comisie⁵⁹. Cu toate acestea, președintele Curții a decis de asemenea aplicarea din oficiu a procedurii accelerate. În această privință, el a constatat că diferendul dintre Comisie și Republica Polonă indică existența unor riscuri iminente și potențial grave pentru mediu. Astfel, pe de o parte, potrivit Republicii Polone, prelungirea suspendării operațiunilor de gestionare forestieră respective ar putea contribui la răspândirea insectei dăunătoare, care ar conduce la o tulburare profundă a ecosistemului pădurii Białowieża și, în consecință, ar provoca mediului daune de natură să reprezinte o amenințare directă pentru viața și sănătatea oamenilor. Pe de altă parte, potrivit Comisiei, punerea în aplicare a acestor operațiuni poate presupune consecințe ireversibile asupra habitatelor naturale și a speciilor de animale, menționate de Directiva habitate și de Directiva păsări, pentru conservarea cărora a fost desemnat situl Natura 2000 Puszcza Białowieska. În aceste condiții, președintele Curții a apreciat că un răspuns în cel mai scurt termen în ceea ce privește conformitatea cu dreptul Uniunii a acestor operațiuni de gestionare forestieră poate atenua riscurile care pot rezulta fie din prelungirea suspendării, fie din executarea acestora (punctele 12-14).

2. Legătura dintre procedura accelerată în cadrul unei acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor și măsurile provizorii adoptate în cadrul procedurii privind măsurile provizorii

Ordonanța din 11 octombrie 2017, Comisia/Polonia (C-441/17, nepublicată, EU:C:2017:794)

Astfel cum s-a arătat mai sus⁶⁰, Comisia a introdus o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor împotriva Republicii Polone, prin care urmărea să se constate că aceasta din urmă nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul Directivei habitate și al Directivei păsări. În acest cadru, Comisia a formulat o cerere de măsuri provizorii, în temeiul articolului 279 TFUE și al

58 Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice (JO 2010, L 20, p. 7).

59 A se vedea, mai jos, tot în partea a II-a din prezenta fișă, intitulată „Procedura accelerată”, rubrica intitulată „2. Legătura între procedura accelerată în cadrul unei acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor și măsurile provizorii adoptate în cadrul procedurii măsurilor provizorii”.

60 A se vedea mai sus, tot în partea a II-a din prezenta fișă, intitulată „Procedura accelerată”, rubrica intitulată „1.4. Riscul unor consecințe grave pentru mediu”.

articolului 160 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, în vederea acordării unor măsuri provizorii în așteptarea hotărârii prin care Curtea urma să soluționeze fondul cauzei.

Comisia a solicitat de asemenea, în temeiul articolului 160 alineatul (7) din Regulamentul de procedură al Curții, ca aceste măsuri provizorii să fie acordate înainte chiar ca Republica Polonă să își fi prezentat observațiile, având în vedere riscul producerii unui prejudiciu grav și ireparabil pentru habitatele și pentru integritatea sitului Natura 2000 Puszcza Białowieska. Vicepreședintele Curții a admis această cerere și a dispus ca Republica Polonă să suspende, cu excepția situației unei amenințări pentru securitatea publică, executarea operațiunilor de gestionare forestieră în cauză până la pronunțarea ordonanței prin care se finalizează procedura privind măsurile provizorii (Ordonanța din 27 iulie 2017, Comisia/Polonia, C-441/17 R, nepublicată, EU:C:2017:622).

În ceea ce privește legătura dintre cererea de măsuri provizorii și procedura accelerată, aplicată din oficiu de președintele Curții, acesta din urmă a indicat că, deși este adevărat că Curtea este sesizată cu cererea de măsuri provizorii, nu este mai puțin adevărat că obiectul și condițiile de punere în aplicare a acesteia și cele privind procedura accelerată nu sunt identice. Or, în speță, reiese, fără a aduce atingere ordonanței prin care se finalizează procedura măsurilor provizorii, că aplicarea procedurii accelerate este justificată de natura acestei cauze (pentru motivele enunțate mai sus, în rubrica „1.4. Riscul unor consecințe grave pentru mediu”) (punctele 15 și 16).

Ordonanța din 15 noiembrie 2018, Comisia/Polonia (C-619/18, EU:C:2018:910)

Astfel cum s-a arătat mai sus⁶¹, Comisia a introdus o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor împotriva Republicii Polone prin care urmărea să se constate că, prin adoptarea recentei legi privind Sąd Najwyższy (Curtea Supremă, Polonia), aceasta nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE și al articolului 47 din cartă. În acest cadru, Comisia a formulat o cerere de măsuri provizorii în temeiul articolului 279 TFUE și al articolului 160 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, pentru acordarea de măsuri provizorii în așteptarea hotărârii prin care Curtea urma să soluționeze fondul cauzei.

În plus, Comisia a solicitat, în temeiul articolului 160 alineatul (7) din Regulamentul de procedură al Curții, ca aceste măsuri provizorii să fie dispuse înainte chiar ca Republica Polonă să își fi prezentat observațiile, având în vedere riscul imediat al producerii unui prejudiciu grav și ireparabil din perspectiva principiului protecției jurisdicționale efective în cadrul aplicării dreptului Uniunii. Vicepreședinta Curții a admis această cerere. Astfel, aceasta a dispus ca Republica Polonă, imediat și până la pronunțarea ordonanței prin care se finalizează procedura măsurilor provizorii, în primul rând, să suspende aplicarea anumitor dispoziții din Legea privind Sąd Najwyższy (Curtea supremă), în al doilea rând, să ia orice măsură necesară pentru a se asigura că judecătorii Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) vizați de legea respectivă își pot exercita funcțiile în același post, bucurându-se totodată de același statut și de aceleași drepturi și condiții

61 A se vedea mai sus, tot în partea a II-a din prezenta fișă, intitulată „Procedura accelerată”, rubrica intitulată „1.2. Gravitatea deosebită a Insecurității juridice care face obiectul trimiterii preliminare”.

de lucru de care beneficiau la data intrării în vigoare a acestei legi, în al treilea rând, să se abțină de la adoptarea oricărei măsuri care vizează numirea de judecători la Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), precum și de la adoptarea oricărei măsuri care vizează numirea noului prim-președinte al acestei instanțe sau indicarea persoanei însărcinate să conducă instanța respectivă în locul prim-președintelui său, în al patrulea rând, să comunice Comisiei în fiecare lună toate măsurile adoptate pentru a se conforma acestei ordonanțe (Ordonanța din 19 octombrie 2018, Comisia/Polonia, C-619/18 R, nepublicată, EU:C:2018:852).

În ceea ce privește legătura dintre cererea de măsuri provizorii și procedura accelerată, aplicată din oficiu de președintele Curții, acesta din urmă a constatat că, deși, desigur, Curtea rămâne sesizată cu cererea de măsuri provizorii, vicepreședinta Curții a luat măsurile provizorii solicitate de Comisie, aceste măsuri producându-și efectele până la pronunțarea ordonanței prin care se finalizează procedura privind măsurile provizorii. Prin urmare, președintele Curții a indicat că, în cazul în care Curtea ar menține, în ordonanța care urmează să fie dată, măsurile provizorii adoptate în așteptarea acesteia, Republica Polonă ar avea ea însăși tot interesul ca procedura pe fond în această cauză să fie încheiată cât mai repede posibil pentru a pune capăt acestor măsuri, iar problemele ridicate de această cauză să fie soluționate în mod definitiv. În plus, președintele Curții a subliniat că, în orice caz, obiectul și condițiile de punere în aplicare a unei cereri de măsuri provizorii și cele privind procedura accelerată nu sunt identice. Or, în speță, se consideră, fără a aduce atingere deciziilor adoptate în ordonanța prin care se finalizează procedura privind măsurile provizorii, că aplicarea procedurii accelerate este justificată de natura acestei cauze (pentru motivele enunțate mai sus, în rubrica „1.2. Gravitatea deosebită a insecurității juridice care face obiectul trimiterii preliminare”) (punctele 26-28).